

רשימת קורסים שפתוחים כקורס כללי במחלקה לספרות משווה

גלגולי המיתוס בספרות גרמנית
33-048-01 יום ג' 12-14 סמסטר ב'
ד"ר מיכל בן-חורין

מה הופך מיתוס לאקטואלי? ואיזה תפקיד מוענק לו בתרבות לתקופותיה השונות? הקורס בוחן את הייצוג של דמויות מיתיות ותבניות מן המיתולוגיות הקלאסיות בספרות הגרמנית המודרנית. במהלכו נבדוק מדוע ספרות וסופרים גרמנים נדרשים אל דימויים של נבואה והתגלות, הקרבה, חורבן ותקומה, ואיזה תפקיד ממלאים אבות כקרונוס ואודיסאוס או בנות כקסנדרה ואיפיגניה במרחב פואטי המתעצב מתוך זיקה לדילמות ולקונפליקטים הנגזרים מהתנאים של העידן המודרני.

משחק מסוכן: תיאטרון גרמני במאות ה-19 וה-20
33-052-01 יום ג' 12-14 סמסטר א'
ד"ר מיכל בן-חורין

מאז העת המודרנית לתיאטרון בגרמניה נודע תפקיד מכריע בעיצוב הסובייקט. הייצוג המרובד של מגוון מצבים אנושיים על הבמה אפשר התבוננות בהתמודדויות אנושיות, חברתיות ופוליטיות. יתרה מכך, לא אחת שימשה הדרמה המוצגת בפני הקהל מרחב לחשיפה או לערעור על תפיסות עולם ואידיאולוגיות. כחלק בלתי נפרד של התחום הציבורי, היווה התיאטרון את אחת הזירות המרכזיות יותר לביקורת תרבות. במסגרת הקורס נבקש לבחון קביעות אלה, תוך התמקדות בארבעה מקרי מבחן מובהקים: מדובר בארבעה מחזאים שפעלו בגרמניה ובאוסטריה במאות ה-19 וה-20. נשאל, בין היתר, כיצד היבטים שונים במחזותיהם הציבו אתגר ובה בעת תרמו לשאלת הייצוג האסתטי, התיאטרלי, והפרפורמטיבי של יחסי כוח, שררה ודיכוי, חמלה וצער על האבדה.

עיון בספרות הקלאסית של ההינדואיזם
33-185-01 יום ד' 10-12 סמסטר ב'
ד"ר איתמר תיאודור

להינדואיזם קורפוס ספרותי רחב ממדים ואשר היצירות הקלאסיות שבו כתובות רובן ככולן בסנסקריט. הקורס יעסוק בספרות הקלאסית של ההינדואיזם הן בקטגוריית השרוטי והן בקטגוריית הסמריטי ובכלל זה באופנישדות, במהאבהרטה, בבהגווד גיטא, בדהרמה שאסטרה ובבהגווטה פוראנה. הקורס יכלול קריאה ודיון ביצירות האלה בתרגומים לעברית ולאנגלית.

סיפורי רוחות סיניים
33-187-01 יום ב' 18-20 סמסטר א'
ד"ר דן שאולי

בקורס נדון בסיפורים העוסקים בקשר שבין עולם החיים ועולם המתים ובמרחבים המשותפים לשניהם. באמצעות קריאה בסיפורים וצפייה בסרטים המתארים את יחסיהם של המתים עם החיים נלמד על הדרך שבה זוכרים וגם שוכחים את העבר בסין, בהונג-קונג ובמקאו, בטייוואן, בסינגפור, וכן בתפוצה הסינית באסיה ומעבר לה. נתוודע גם להשפעה הגדולה של עולם הרוחות על הארכיטקטורה, על עיצוב הסביבה ואפילו על חיי האישות ועל הכלכלה בעולם הסיני. נלמד לנתח טקסטים בני זמננו העוסקים בנושא דרך התבוננות באספקלריה ההיסטורית.

השפעות תרבויות מזרח אסיה על האמנות המערבית
33-192-01 יום ג' 10-12 שנתי
ד"ר דומיניק לוי

הקורס המוצע יבקש לבחון את השפעת תרבויות הודו, סין ויפן על ההגות, האמנויות והתרבות החזותית של המערב במאות ה-19 וה-20. יושם דגש עיקרי בקורס על המפגש בין המערב למזרח הרחוק במישור האסתטי והאמנותי. יידונו האופנים בו אמנים מערביים פונים יותר ויותר לדפוסים חזותיים של קומפוזיציה, צורה וצבע הניכרים בפרטי האמנות היפנית המגיעים למערב, באופן תדיר אך סלקטיבי, מהמאה ה-19 ואילך. בקורס תידון הנהירה המערבית אחר התרבות החומרית היפנית והסינית. בקורס תידון השפעתה של תרבות המזרח הרחוק על עיצוב וטעם במערב, ותרומתם של מודלים אמנותיים ועיצוביים לשינוי בתפישות האמנותיות במערב החל מהמחצית השנייה של המאה ה-19: באמנות פלסטית ובסימבוליזם בפרט, עיצוב, שירה, Japonisme, Art Nouveau.

בקורס תידון מקומה של תרבות הפופ היפנית העכשווית- אנימציה ומנגה - בהיבט של תרבות ההמונים של המאה ה-20.

הקורס יבקש לעמוד - ביחס להתעניינותו של המערב בתרבויות ובציביליזציות של המזרח הרחוק - על שני מניעים או דחפים עיקריים, הדחף לגלות ולדעת עולמות זרים ואקזוטיים והדחף המופנה כלפי פנים לשינוי דפוסי חשיבה ולחיפוש אחר מקורות השראה, אסתטיים ורגשיים, שונים מאלה שבמערב. תידון ההבחנה כי דמותן ודימויין של תרבויות המזרח הרחוק הן פועל יוצא של דפוסי חשיבה ולמידה, דפוסי יצירה והבחנה אסתטיים מחד, ושל נסיבות היסטוריות ייחודיות מאידך.

אנטישמיות ביצירות ספרות ובאגדות עם אירופאיות
33-199-01 יום א' 14-16 שנת
פרופ' רינה לפידוס

הקורס יעסוק ביצירות ספרות ואגדות עם אירופאיות הכוללות מסרים אנטישמיים. מגוון המסרים האלה רחב וכולל סמלים יהודיים, התייחסויות למבנה גופו של היהודי, הנתונים הפיזיולוגיים שלו, דיבורו, דרך החשיבה שלו, סוגי המזון שהוא אוכל, עיסוקו, מהותו, כישוריו – שכולם שונים מאלה של הלא-יהודיים וכולם רעים ונפסדים, כפי שהספרות האנטישמית מתארת אותם, תוך דה-הומניזציה ודמוניזציה של היהודי. המסרים האנטישמיים האלה משוקעים ביצירות ספרות ובאגדות עממיות רבות ומונחים בתשתית התרבות האירופאית. ללא הבנה נכונה של המסרים האלה אין אפשר להבין נכונה את תרבות אירופה וספרותה.

מבראשית לבראשיתיות: על גלגולי תימות מספר בראשית בספרות המערבית
33-253-01 יום ב' 12-14 שנת
ד"ר ענת ברייר

הקורס יעסוק בתיאוריות אינטרסטקטואליות שונות ויבחן אותן בטקסטים שונים, שהינם עיבודים לסיפור המקראי. התנ"ך הינו טקסט מכונן בספרות המערבית. משוררים וסופרים שונים כתבו טקסטים המבוססים על סיפורי התנ"ך בואריאציות שונות. הקורס יתמקד בתימות מרכזיות בסיפורי המקרא בספר בראשית ובגלגוליהן השונים בספרות המערבית החל מן המאה ה-17. בין התימות בהן יעסוק הקורס: בריאת העולם, אדם וחווה, קין והבל ועקידת יצחק. הטקסטים בהם נעסוק יהיו מתחום הפרוזה והשירה.

להרשמה ניתן להתקשר למירב 03-5318281 בימים א'-ה' בין השעות 8:30-12:30 או
שלוח מייל gr.comlit@biu.ac.il